

Nr 6.

Ankom till riksdagens kansli den 22 februari 1927 kl. 3 e. m.

Utlåtande, angående verkställd granskning av riksgäldskontorets styrelse och förvaltning.

Sedan bankoutskottet tagit kännedom om den av riksdagens år 1926 församlade revisorer avgivna berättelsen om granskning av riksgäldskontorets tillstånd och förvaltning för tiden 1 juli 1925—30 juni 1926 samt genomläst de protokoll, som blivit förda hos fullmäktige i riksgäldskontoret från och med den 10 januari 1926, intill vilken dag ansvarsfrihet tillerkänts fullmäktige för deras i protokollen antecknade beslut och åtgärder, till och med den 9 januari 1927, får utskottet nu meddela yttrande i anledning av berörda, sålunda verkställda granskning.

1:o.

I likhet med vad under de senaste åren ägt rum hava revisorerna i sin ovan nämnda berättelse (sid. 91—230) lämnat redogörelser för vissa enskilda med statslån understödda järnvägsaktiebolag.

Ang. enskilda, med statslån understödda järnvägsaktiebolag.

Av dessa redogörelser framgår, bland annat, att icke mindre än 22 bolag under år 1925 underlåtit att verkställa stadgad räntelikvid och kapitalavbetalning å sina lån från staten. Bland dessa hava 5 bolag, nämligen Uddevalla—Lelångens, Norra Södermanlands, Östra Blekinge, Sala—Gysinge—Gävle och Östra Centralbanans järnvägsaktiebolag, efter särskilda medgivanden av riksdagen, fått förfallen skuld å sina statslån kapitaliserad till nya lån.

Av den å sid. 228—229 intagna sammanställningen framgår vidare, att det sammanlagda beloppet av statens utestående förfallna fordringar för lån från allmänna järnvägslånefonden under senaste budgetåret ökats från 6,960,603 kronor 75 öre till 7,867,738 kronor 71 öre eller med 907,134 kronor 96 öre.

I överensstämmelse med vad som skett under flera föregående år har på fullmäktiges föranstaltande granskning genom särskilt utsedda granskningsmän verkställts av åtskilliga utav här ifrågavarande järnvägsbolag och pågår för närvarande utredning rörande vissa av dessa bolag. I flera fall hava till följd av dessa granskningar och utredningar vederbörande bolag vidtagit åtgärder i syfte att förbättra järnvägens ekonomiska ställning. I andra fall åter har det visat sig nödvändigt, att en mera genomgripande konsolidering genomfördes, med anledning varav framställningar gjorts hos Kungl. Maj:t, avseende reglering av bolagens skuldförhållanden till staten huvudsakligen genom större eller mindre avskrivningar av bolagets skuld till staten. Förslag i sådant syfte hava redan avlämnats till innevarande års riksdag beträffande följande bolag, nämligen Mjölby—Hästholmens nya, Skövde—Axvalls och Varberg—Ätrans järn-

vägsaktiebolag och lära, enligt vad utskottet inhämtat, vara att förvänta i avseende å Borgholm—Böda, Slite—Roma och Södra Ölands järnvägsaktiebolag.

Bland ovannämnda 22 bolag hava 2, nämligen Lidköping—Kållands och Väderstad—Skänninge—Bränninge järnvägsaktiebolag, trätt i likvidation. Beträffande förstnämnda järnvägsbolag hava förhandlingar pågått med representanter för staden Lidköping angående järnvägen Lidköping—Tuns försäljning till denna stad, men hava dessa förhandlingar, enligt vad utskottet inhämtat, icke lett till något resultat. Riksgäldskontoret har därför anhållit om vidtagande av exekutiva åtgärder mot bolaget. Järnvägsstyrelsen har enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande övertagit trafikeringen av järnvägen Väderstad—Skänninge—Bränninge.

I avseende å Östra Blekinge järnvägsaktiebolag förekommer i revisionsberättelsen ett särskilt uttalande av revisorerna och lämnar utskottet här nedan under punkt 2:o) en redogörelse därför.

Vid den granskning utskottet i övrigt ägnat ovan omförmälda redogörelser ävensom i samband därmed fullmäktiges beslut och åtgärder rörande ifrågasvarande järnvägsbolags statslån har utskottet, som förutsätter, att fullmäktige allt fortfarande med uppmärksamhet följa de statsunderstödda järnvägsaktiebolagens verksamhet och såsom hittills i möjligaste mån söka att tillvarataga statens rätt och intressen, icke haft någon anledning till erinran; vilket utskottet härmed får för riksdagen

anmäla.

2:o.

Ang. Östra
Blekinge
järnvägs-
aktiebolag.

Revisorerna hava å sid. 232—233 i sin ovannämnda berättelse anført följande:

»Av å sid. 116 i denna berättelse intagen redogörelse för Östra Blekinge järnvägsaktiebolags ställning framgår, att bolaget under år 1925 icke verkställt någon inbetalning å sina statslån; och uppgick den förfallna delen av dessa vid nämnda års slut till 93,108 kronor 14 öre. I avgivet yttrande hade statens ombud i bolagets revision såsom sin mening uttalat, att åtminstone en del av räntan å statslånen kunnat av bolaget gäldas, därest icke å bolagets enskilda bankkulder under året avbetalats omkring 28,000 kronor. Därvid vore emellertid att märka, att styrelsens medlemmar stode i personlig borgen för bankskulderna, varför styrelsen för att kvarstå såsom sådan krävt ett nedbringande av desamma.

Då staten innehar inteckning med bästa förmånsrätt såsom säkerhet för sin fordran hos de med statslån understödd järnvägsbolagen, är det givetvis enligt revisorernas mening ägnat att väcka betänkligheter, därest bolagen med åsidosättande av statens företrädesrätt använda tillgängliga medel till minskning av sina enskilda skulder. Omständigheterna i nu förevarande fall äro dock sådana, att bolagets styrelse icke kan anses hava saknat alla skäl för sitt omförmälda förfarande.

Revisorerna vilja emellertid i detta sammanhang framhålla, att, då resultatet av bolagets rörelse särskilt under det senaste året varit föga tillfredsställande, det måste anses såsom en bjudande plikt för bolagets styrelse att snarast vidtaga alla de besparingsåtgärder, som kunna vara möjliga, för att bolaget ånyo må bliva i stånd att behörigen fullgöra sin betalningsskyldighet för statslånen.»

Med anledning av detta uttalande har styrelsen för ifrågasvarande järnvägsaktiebolag i skrivelse den 22 december 1926 till fullmäktige anført följande:

»Åberopande Riksgäldskontorets skrivelse av den 16 dennes och i anledning av vad riksdagens revisorer i sin den 15 innevarande månad avgivna berättelse yttrat angående förvaltningen av Östra Blekinge järnvägsaktiebolag under år 1925, anser sig järnvägens styrelse böra anföra, att skälet till att bolaget under nämnda år reducerade sina privata lån, men icke inbetalte något å statslånsräntan var den, att de privata långivarna *bestämt* fordrade inbetalning i den grad, som skett, och att det av kända orsaker (den nedgående trafiken och de alltsedan högkonjunkturen höga trafikutgifterna) minskade driftsresultatet lämnade icke ytterligare medel till styrelsens förfogande. Styrelsen har emellertid vidtagit betydande besparingsåtgärder, bl. a. genom indragning av personal samt genom att i de fall, då befattningshavare avgått, ersätta dessa med avsevärt mindre avlönad sådan. Frivilligt har den fåtaliga förvaltningspersonalen avstått ett relativt stort belopp av sina löner, och genom förhandlingar har även en stor del av linjepersonalen förmåtts reducera sina förmåner. Och söker styrelsen, som allttjämt hoppats på ett uppgående i trafiken och ett bättre läge i affärerna, att i övrigt förminska utgifterna så långt möjligt.»

På grund av vad sålunda i ärendet förekommit har utskottet anhållit om fullmäktiges yttrande däri; och hava fullmäktige med anledning härav i skrivelse den 10 innevarande februari anført följande:

»År 1897 beviljade Kungl. Maj:t Östra Blekinge järnvägsaktiebolag ett statslån å 537,500 kr. för anläggning av järnväg från Gullbärna till Torsås. Lånet utbetalades till bolaget under åren 1897—1899. Till följd av bolagets underlåtenhet att fullgöra stadgade inbetalningar å detta lån, hade efter hand därå uppkommit en förfallen ogulden skuld, vilken år 1910 jämlikt medgivande av riksdagen kapitaliserades till ett nytt lån. Det nybildade lånets belopp utgjorde 108,000 kr. Slutligen har bolaget för anläggning av järnväg från Gullabo till Torsås ytterligare erhållit ett statslån å 248,500 kr., vilket belopp lyftes under åren 1917 och 1918.

Fullmäktige.

Under åren 1910—1919 fullgjorde bolaget behörigen sin betalningsskyldighet för statslånen. Beträffande 1920 års annuiteter erhöll bolaget anstånd med deras erläggande till den 1 juli 1921. Under åren 1921—1924 verkställde bolaget till riksgäldskontoret inbetalningar, som visserligen för vart och ett av åren något överstego de till betalning förfallande annuiteterna men dock ej täckte den för år 1920 uppkomna balansen. Efter år 1924 har någon inbetalning ej ägt rum.

Skulden för ifrågavarande tre lån, vilkas ursprungliga belopp tillsammans utgjorde 894,000 kr., uppgick den 31 december 1925 till 934,200 kr. 79 öre och samma dag 1926 till 974,640 kr. 48 öre, varav 144,865 kr. 94 öre voro till betalning förfallna.

År 1924 uppdrogo fullmäktige åt riksgäldssekreteraren J. Hägglund och byrådirektören S. Norrman att granska Östra Blekinge järnvägsaktiebolags förvaltning och ekonomiska ställning. Efter fullgjort uppdrag avgåvo granskningsmännen den 19 november 1924 ett utlåtande, vari de bl. a. framhöllo, att bolaget under åren 1920—23, med användande av de relativt betydande driftöverskotten under dessa år, minskat sina enskilda skulder från 332,000 kr. till 84,000 kr. eller med 248,000 kr., under det att skulden för statslånen under samma tid ökats från 898,000 kr. till 912,000 kr. Medel till avbetalningarna å den enskilda skulden hade bokföringsmässigt blivit frigjorda genom onödigt stora avskrivningar å järnvägsanläggningens bokförda tillgångar, uppgående till 296,000 kr. under nyssnämnda tid. Granskningsmännen togo ej ställning till frågan, huruvida och i vilken omfattning likvidering av enskilda skulder i förevarande fall kunnat vara berättigad framför statslånen förräntning och amortering, men erinrade om några omständigheter, som talade för visst till-

mötesgående från statens sida. Såsom följd av beslutet om byggande av järnvägen Gullabo—Torsås — ett beslut, som under kristiden forcerades fram under trycket av rådande arbetsbrist — föranleddes bolaget att utom statslånet för nämnda bana ikläda sig en betydande skuld, för vilken ej fanns annan säkerhet än styrelsens borgen. Det syntes granskningsmännen helt naturligt, att bolaget sökt snabbast möjligt till ett skäligare belopp reducera berörda skuld, som på sin tid uppgått till cirka 300,000 kr. och vid 1923 års slut minskats till ett kreditiv å 65,000 kr.

Granskningsmännen avslutade sin redogörelse med att framhålla, att den ekonomiska ställning, som 1923 års balansräkning angåve, ur långivaresynpunkt syntes fullt tillfredsställande, då staten, bortsett från berörda bankkreditiv, kvarstode såsom ende fordringsägare av någon betydelse och då järnvägsanläggningens värde genom mångåriga avskrivningar nedskrivits till ett relativt lågt värde. Enligt granskningsmännens uppfattning borde bolaget för framtiden kunna i vederbörlig ordning fullgöra förfallande annuiteter å statslånen och därjämte amortera kvarstående brist i redan förfallna annuiteter.

Anmodat att avgiva yttrande över granskningsmännens utlåtande, förklarade bolaget i skrivelse av den 28 januari 1925 endast, att de privata lånen måst på grund av långivarnas anmaning successivt minskas till den grad, som skett. Styrelsen hyste emellertid förhoppning, att bolaget skulle för framtiden kunna fullgöra sin betalningsskyldighet till riksgäldskontoret.

Vid behandling den 5 februari 1925 av berörda skrivelse ansågo sig fullmäktige ej kunna godkänna den uppfattning, som syntes ligga till grund för bolagets uttalande angående dess enskilda skulder, nämligen att dessa under alla förhållanden finge betalas före statslånen, till säkerhet för vilka låge in-teckningar med bästa förmånsrätt. Med hänsyn till föreliggande omständigheter beslöto fullmäktige dock låta vid vad i ärendet förekommit bero, under uttalande av sin bestämda förväntan, att bolaget för framtiden skulle komma att fullgöra sin betalningsskyldighet för statslånen.

Underrättelse om detta fullmäktiges beslut meddelades bolaget, varjämte handlingarna i ärendet delgavos bankoutskottet vid 1925 års riksdag.

I juli 1925 anmälde bolaget, att, då dess inkomster under förra hälften av året icke överstigit driftkostnaderna, bolaget vore urständsat att för det dåvarande verkställa någon inbetalning å sin skuld för statslånen. Med anledning därav uppdrogo fullmäktige åt ombudsmannen att från bolaget infordra senaste drifttrapport jämte upplysning, huruvida och i vad mån bolaget efter erhållen kännedom om fullmäktiges ovannämnda beslut av den 5 februari s. å. verkställt ytterligare avbetalning å sina enskilda skulder. Till svar därpå meddelade bolaget i skrivelse av den 12 augusti 1925, att sådan avbetalning ej skett samt att för övrigt bolagets inkomster ej ens medgivit detta. Vid anmälan den 20 augusti av detta svar uppdrogo fullmäktige åt ombudsmannen att, därest den annuitet, som den 1 november 1925 förfölle till betalning å bolagets statslån för linjen Gullabo—Torsås, icke behörigen inbetalades, erinra bolaget om dess betalningsskyldighet. Då likvid ej inkom, erhöll bolaget en dylik erinran och anförde i avgiven förklaring av den 6 november 1925, att någon inbetalning ej under året kunnat göras, enär järnvägsdriften alltjämt utvisade förlust. Fullmäktige funno ärendet för det dåvarande ej påkalla annan åtgärd än att bolagets omförmälda förklaring skulle tillhandahållas riksdagens revisorer.

Då annuiteterna å 1897 och 1910 års statslån den 1 juli 1926 förföllo till betalning utan att någon likvid avhördes, erhöll bolaget enligt beslut av fullmäktige ytterligare en påminnelse om sin betalningsskyldighet, till svar varå bolaget meddelade, att inbetalning ej kunnat ske, då driften även under år 1926 visat förlust. Under nämnda år förekom sedermera ej vidare beträffande bolaget än att statsrevisorerna gjorde sitt i revisionsberättelsen intagna uttalande och bolaget därå avgav det svar, som likaledes finnes tryckt i sagda berättelse.

Det anförda visar, att fullmäktige under de senaste åren med uppmärksamhet följt bolagets förvaltning och ekonomiska ställning. Att fullmäktiges i början av år 1925 uttalade förväntan att bolaget för framtiden skulle komma att fullgöra sin betalningsskyldighet för statslånen ej gått i uppfyllelse, är en följd av, att resultatet av järnvägsdriften, liksom vid så många andra enskilda banor, under de senaste åren undergått en stark försämring. Enligt det sammandrag av bolagets räkenskaper för åren 1921—1925, som avlämnats av statens ombud i bolagets revision, utgjorde överskottet av bruttointkomst över trafikostnad år 1921 137,584 kr. 91 öre, år 1922 60,796 kr. 87 öre, år 1923 63,353 kr. 88 öre, år 1924 68,774 kr. 41 öre och år 1925 31,334 kr. 27 öre. Under tiden januari—november 1926 utgjorde driftöverskottet cirka 39,500 kr. Någon avsättning till förnyelsefond är därvid ej medtagen bland utgifterna.

Bolaget har visserligen under åren 1924 och 1925 minskat sina bankkulder från cirka 60,800 kr. till c:a 28,100 kr. eller med c:a 32,700 kr., men, såsom förut erinrats, hava banklån erhållits endast mot styrelsemedlemmarnas borgen och det finnes ej någon anledning att ifrågasätta riktigheten av bolagets uppgift, att banken krävt de avbetalningar, som blivit gjorda. Bankskulderna uppkommo under kristiden, då det visade sig att den beräknade kostnaden för Gullabobanan måste avsevärt överskridas. I en sådan situation hava flera järnvägsbolag erhållit tillägglån av statsmedel, men så har ej skett här, utan bolaget har i stället upptagit enskilda lån.

Då bolaget, enligt vad som meddelats i dess förut omförmälda svar å riksdagens revisors uttalande, dels redan under den senaste tiden vidtagit betydande besparingsåtgärder dels ock förklarat sig ämna söka ytterligare förminska bolagets utgifter, synes fullmäktige för närvarande knappast annat vara att göra än att avvakta resultatet av berörda besparingar. Fullmäktige komma givetvis att för framtiden, liksom hittills, med uppmärksamhet följa bolagets förvaltning och vidtaga de åtgärder, som framdeles kunna visa sig erforderliga för bevakande av statens rätt såsom långivare.»

Utskottet, som finner sig böra instämma i revisorernas ovanberörda uttalande rörande här ifrågavarande järnvägsaktiebolag, har ansett sig böra vad i ärendet förekommit för riksdagen

Utskottet.

omförmåla.

3:o.

I sin förenämnda berättelse hava revisorerna ytterligare (sid. 230—232) an-
fört följande:

»Riksdagen uppdrog år 1925 åt fullmäktige i riksgäldskontoret att låta verkställa en ingående utredning av frågan om dels de åtgärder, som kunde erfordras för utnyttjande för riksdagen av riksgäldskontorets lokaler inom riksdagshuset, dels ock de anordningar i övrigt inom nämnda byggnad, som utan alltför stora kostnader kunde genomföras för beredande åt riksdagen av större utrymme samt ökad bekvämlighet och trevnad. Sedan berörda utredning verkställt genom av fullmäktige utsedda särskilda delegerade samt av fullmäktige framlagts för bankoutskottet vid innevarande års riksdag, beslöt riksdagen efter hemställan av utskottet (utlåt. nr 21) uppdraga åt fullmäktige att, i huvudsaklig överensstämmelse med delegerades förslag, låta utföra ombyggnads- och inredningsarbeten inom riksdagshuset ävensom anskaffa för riksdagens nya lokaler erforderliga möbler m. m.; och bemyndigades fullmäktige att av förslagsanslaget till riksdags- och revisionskostnader samt kostnader för riksdagens hus för ändamålet använda ett belopp av förslagsvis 218,000 kronor.

Med anledning av detta riksdagens beslut hava fullmäktige under hand infordrat anbud dels från fyra byggmästare å i planen ingående byggnadsarbeten

Ang. ombyggnads- och inredningsarbeten i riksdagshuset.

dels ock från vissa personer och firmor å målningsarbeten samt arbeten med värmeledning m. m., gas-, vatten- och avloppsledningar, belysningsinstallationer m. fl. arbeten ävensom å leverans av möbler m. m.

Det lägsta anbudet å de ovan först omnämnda byggnadsarbetena, vilket anbud jämväl av fullmäktige antagits, slutade å 73,000 kronor.

Med anledning av vad sålunda förekommit anse sig revisorerna böra framhålla följande.

I § 57 av det för riksgäldskontoret gällande reglementet föreskrives bl. a., att riksgäldsfullmäktige böra före varje riksdags början *dels* föranstalta om upphandling av för tryckning av riksdagens protokoll med bihang erforderligt papper ävensom upprätta kontrakt angående tryckningen, *dels* upprätta kontrakt om tillhandahållande under riksdagens lopp av för riksdagen erforderliga skrivmaterialier och övriga effekter, *dels ock* låta komplettera och iståndsätta inventariépersedlarna i riksdagens hus. Vid verkställigheten härav skall iakttagas, att anbud genom kungörelse i allmänna tidningarna skola infordras å berörda arbeten och effekter.

Då det synes revisorerna uppenbart, att de regler, som sålunda gälla bl. a. för upphandling och iståndsättande av inventarier, böra tillämpas jämväl vid utförande av mera omfattande ombyggnads- och inredningsarbeten i riksdagshuset, oaktat detta ej finnes uttryckligen föreskrivet, hava revisorerna ej kunnat undgå att finna anmärkningsvärt, att fullmäktige i fråga om infordrande av anbud å nu ifrågavarande arbeten och leveranser förfarit på sätt förut angivits.

Såsom ett ytterligare skäl för att anbud å de större arbetena och leveranserna bort infordras genom offentlig kungörelse kan anföras, att enligt den av Kungl. Maj:t den 16 januari 1920 utfärdade förordningen angående upphandling och arbeten för statens behov samt försäljning av staten tillhörig lös egendom gäller såsom huvudregel, att infordrande av anbud å gods för upphandling och å arbete skall ske genom offentlig kungörelse. Även om riksgäldskontoret formellt ej är skyldigt att ställa sig föreskrifterna i berörda förordning till efterrättelse, borde det dock enligt revisorernas mening vara fullmäktige angeläget att vid de upphandlingar och byggnadsarbeten, som böra verkställas genom deras försorg, beakta de riktlinjer, som genom denna förordning äro angivna i fråga om upphandling och arbeten för det allmännas behov.»

I en med anledning av revisorernas uttalande den 21 december 1926 dagtecknad, till riksdagen avlåten och till utskottet överlämnad skrivelse hava fullmäktige anfört följande:

Fullmäktige.

»På sätt stadgas i den av revisorerna åberopade reglementsparagrafen, hava anbud stäldse genom offentlig kungörelse infordrats å tryckning av kamrarnas protokoll med därtill hörande bihang, varjämte samma förfaringssätt i regel ägt rum vid infordrande av anbud å leverans för riksdagens behov av erforderligt tryckpapper, av post- och skrivpapper samt av övriga skrivmaterialier.

Vid de i förenämnda ordning verkställda upphandlingar hava emellertid fullmäktige ej sällan funnit förefintliga kartellbildningar försvåra ernående av lägsta pris. Det har jämväl förekommit fall, då en lämplig firma förklarat sig ej vilja inkomma med anbud, därest allmän kungörelse skulle utfärdas. För att erhålla mera rörelsefrihet och undvika onödig omständlighet hava fullmäktige därför, beträffande övriga arbeten och upphandlingar, icke plägat infordra anbud genom sådan kungörelse. I enlighet med en mångårig praxis, mot vilken hittills någon anmärkning ej riktats, hava fullmäktige i stället under hand infordrat anbud från två eller flera firmor, vilka varit kända för pålitlighet och omsorgsfullt utförande av åt dem tidigare anförtrodda arbeten. I vissa fall, såsom vid mindre reparations- och ändringsarbeten eller då överhängande

brådska eller annat särskilt skäl förelegat, har, utan att anbud begärts från olika håll, avtal träffats med någon förut använd lämplig firma eller leverantör, därvid dock nödig priskontroll alltid i möjligaste mån utövats.

På grund av hittills vunnen erfarenhet hålla fullmäktige jämväl före, att genom nu berörda förfaringssätt det allmännas intressen bäst tillgodosetts. Vad särskilt angår de av revisorerna omförmälda större ombyggnadsarbetena inom riksdagshuset, hava anbud därå infordrats från fyra väl vitsordade entreprenörer, vilka samtliga inkommit med anbud, slutande å resp. 119,000 kronor, 91,000 kronor, 80,400 kronor och 73,000 kronor. Vid prövning av anbudena antogo fullmäktige det lägsta; och det synes fullmäktige ej rimligen kunna antagas, att, om anbud infordrats genom kungörelse i allmänna tidningarna, förmånligare villkor därigenom kunnat erhållas.»

Utskottet, som i princip delar revisorernas uppfattning därom, att beträffande större arbeten och leveranser jämväl för riksgäldskontoret i möjligaste mån böra följas de föreskrifter, som i fråga om infordrande av anbud innehållas uti den av revisorerna åberopade upphandlingsförfordningen, har ansett sig böra vad i ärendet förekommit för riksdagen omförmäla.

Utskottet.

4:o.

Enligt gällande reglementen för riksbanken och riksgäldskontoret äga fullmäktige i dessa båda verk att gemensamt bland annat vidtaga de åtgärder, som erfordras för utförande av riksdagens beslut i fråga om nya byggnader för riksdagen m. m. och riksbanken, allt i överensstämmelse med de närmare föreskrifter, som i särskilda skrivelser den 11 och 12 maj 1888 och den 6 april 1906 blivit av riksdagen meddelade.

Ang. åtgärder i fråga om riksbankens byggnaderna å Helgeandsholmen.

Gemensamt sammanträde mellan bemälda fullmäktige för utförande av ifrågavarande uppdrag har, enligt vad för utskottet anmälts, ägt rum under den tid utskottets granskning omfattat, därvid behandlats frågan om avtal med Stockholms stad rörande stadens bidrag till underhåll och vård av öppna platser å Helgeandsholmen, vilket utskottet härmed får för riksdagen anmäla.

anmäla.

5:o.

Vad i revisorernas berättelse om granskningen av riksgäldskontorets ställning och förvaltning eljest blivit anført, har utskottet funnit icke vara av beskaffenhet att från utskottets sida påkalla något yttrande; och har utskottet funnit vad vid läsningen av fullmäktiges protokoll förekommit ej böra föranleda någon anmälan eller hemställan; vilket utskottet härmed får för riksdagen anmäla.

Ang. revisionsberättelsen m. m.

6:o.

I enlighet med föreskriften i § 4 av den för utskottet gällande instruktion vill utskottet slutligen meddela, att med avseende på riksgäldskontorets ställning och förvaltning under den tid, granskningen omfattat, utskottet ej funnit anledning till erinran samt att utskottet för sin del anser, att ansvarsfrihet bör beviljas fullmäktige.

Ang. ansvarsfrihet för riksgäldskontorets styrelse.

Utskottet hemställer alltså,

att fullmäktige i riksgäldskontoret må tillerkännas ansvarsfrihet ej mindre för den av riksdagens år 1926 församlade revisorer granskade förvaltningen av riksgäldskontoret under tiden 1 juli 1925—30 juni 1926 än även för alla beslut och åtgärder, som finnas antecknade i fullmäktiges protokoll från och med den 10 januari 1926 till och med den 9 januari innevarande år.

Stockholm den 22 februari 1927.

På bankoutskottets vägnar:

C. E. SVENSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:
från första kammaren: herrar *C. E. Svensson, Pettersson i Olovstorp, Lindley, Enhörning, Dalberg, Andersson i Hedsta, Bodin och Forssberg*;
från andra kammaren: herrar *Borggren, Winkler, Bäcklund, Lovén, Wikström, Kloo, Ryberg och Ernfors*.
